

Adressater i henhold til liste

Dykkar ref

Vår ref
08/1685-21 MOP

Dato
28.11.2008

OPPNEMNING AV MEDLEMMER TIL EI ARBEIDSGRUPPE SOM SKAL FØRESLÅ TILTAK FOR Å STYRKJA EIGENKONTROLLEN I KOMMUNAR OG FYLKESKOMMUNAR

Vi syner til brev til Den norske Revisorforening, Forum for Kontroll og Tilsyn, KS og Norges Kommunerevisorforbund 3. september 2008 med oppmoding om å føreslå namn på medlemmer til ei arbeidsgruppe som skal føreslå tiltak for å styrkja eigenkontrollen i kommunar og fylkeskommunar. Vi takkar for forslaga vi har motteke, og har gleda av å oppnemna følgjande som medlemmer i arbeidsgruppa:

<i>Namn</i>	<i>Bakgrunn</i>	<i>Føreslått av</i>
Bjørn Arild Gram (leiar)	Ordførar i Steinkjer. Nestleiar i kontrollutvalet i Nord-Trøndelag fylkeskommune	KS
Harald Brandsås	Fagdirektør for regnskap, revisjon, skatt, avgift og selskapsrett. Nestleiar i kontrollutvalet i Hole kommune	Den norske Revisorforening
Ann-Kristin Grødahl	Leiar i kontrollutvalet i Halden kommune. Styremedlem i Forum for Kontroll og Tilsyn. Førstekonsulent i Kriminalomsorgen Østfold	Forum for Kontroll og Tilsyn

Postadresse:
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59

Telefon *
22 24 90 90 /
Org. nr.:
972 417 858

Kommunalavdelinga
Telefaks:

Saksbehandlar:
Martin Hill Oppegaard
22246805

Terje Hermansen	Leiar av kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune. Leiar i Forum for Kontroll og Tilsyn. Rektor ved Os ungdomsskule, Os	Forum for Kontroll og Tilsyn
Arne Johansen	Rådmann i Harstad	KS
Anita Orlund	Ordfører i Skedsmo	KS
Ole Kristian Rogndokken	Dagleg leiar i Norges Kommunerevisorforbund	Norges Kommune-revisorforbund
Jan Morten Sundeid	Seniorrådgivar i Kommunalavdelinga i Kommunal- og regionaldepartementet. Siviløkonom og jurist	Kommunal- og regionaldepartementet
Signy Irene Vabo	Førsteamanuensis ved Høgskolen i Oslo, dr. polit. For tida ved Rokkansenteret, Bergen	Kommunal- og regionaldepartementet
Inger Østensjø	Rådmann i Stavanger	KS

Mandatet for arbeidsgruppa følgjer som vedlegg.

Kommunalavdelinga vil vera sekretariat for arbeidsgruppa, med Martin Hill Oppegaard som prosjektleiar: martin.oppegaard@krd.dep.no, telefon 22246805 og mobil 48005502.

Departementet vil dekkja reisekostnader og gi godtgjersle for møte. Første møte vil truleg vera i januar 2008. De vil bli kontakta når dag for møtet skal fastsetjast.

Vi ønskjer arbeidsgruppa lykke til med arbeidet!

Med helsing

Anne Nafstad Lyftingsmo (e.f.)
ekspedisjonssjef

Helga Hjorth
avdelingsdirektør

Vedlegg: mandat for arbeidsgruppa

Likelydande brev til medlemmene i arbeidsgruppa

Kopi til:

Den norske Revisorforening

Forum for Kontroll og Tilsyn

Fylkesmennene

Helga Hjorth

KS (Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon)

Norges Kommunerevisorforbund

Martin Hill Oppegaard

Vedlegg

MANDAT FOR ARBEIDSGRUPPA SOM SKAL FØRESLÅ TILTAK FOR Å STYRKJA EIGENKONTROLLEN I KOMMUNAR OG FYLKESKOMMUNAR

I Bakgrunn

Regelverket for kontroll og tilsyn i kommunane og fylkeskommunane vart utvida vesentleg i kommunelova av 1992. Rapporten frå NIBR *Full kontroll? En studie av kontroll- og tilsynsordningene i kommuner og fylkeskommuner* (2000) syner at desse endringane har verka til ei klar vitalisering av kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunane og fylkeskommunane.

I 2004 vart regelverket endra ved at det mellom anna kom nye forskrifter om kontrollutval og om revisjon.

Eit spørsmål som einiskilde stiller er om kontrollutvala er tilstrekkeleg ubundne av organa dei skal kontrollera. Rapporten frå Nordlandsforskning *Kommunale kontrollutvalg - Uavhengighet eller flertallsdiktatur* (2007) peiker nokså eintydig i retning av at verken kontrollutvalsmedlemmene sjølve eller ordførarane, rådmenn eller opposisjonspolitikarar ser det som eit stort problem at kontrollutvala er bundne av organa dei skal kontrollera.

Departementet si oppfatning er at det ikkje har kome fram, verken gjennom forskning eller på anna vis, særskilte manglar i regelverket som ein kan rekne med hemmar moglegheitene revisor og kontrollutvalet har til å avdekkja uheldige tilhøve.

Internkontrollen til administrasjonssjefen er ein sentral del av eigenkontrollen i kommunane og fylkeskommunane. Gode rutinar og system for internkontroll er nødvendig. Departementet meiner at dette i utgangspunktet er eit område som ikkje eignar seg godt for ytterlegare lovregulering, og at kommunelova § 23 nr. 2 opnar for å finne gode løysningar lokalt. Agenda har på oppdrag frå departementet greidd ut korleis internkontrollen vert praktisert og utvikla i et utval kommunar. Rapporten *Internkontroll i norske kommuner* (2008) syner at det ligg ei utfordring i å forstå omgrepet "betryggende kontroll" i kommunelova § 23 nr. 2. Fleire kommunar meiner at statlege lover og pålegg ikkje gir godt nok grunnlag for heilskapleg kontroll. Trass i dette har fleire av kommunane etablert heilskaplege styringssystem når det gjeld internkontroll.

II Hovudfokus for arbeidsgruppa

Ein velfungerande eigenkontroll er viktig ikkje berre for å sikra at innbyggjarane har tillit til kommunen eller fylkeskommunen, men òg for å sikra effektiv og rett bruk av ressursane.

Behovet for å styrkja eigenkontrollen har blitt synleg mellom anna i departementet sitt arbeid med etikk i kommunesektoren og i samband med oppfølginga av Terra-saka. Departementet si vurdering er at regelverket i dag alt i alt set kommunane og fylkeskommunane i stand til å gjennomføra kontroll og tilsyn med eigen verksemd. Etter departementet si vurdering bør ein ikkje endra hovudtrekka i regelverket før ein kan syne til klåre forskingsbaserte funn som syner at regelverket ikkje fungerer tilfredsstillande. Hovudutfordringa, slik departementet vurderar det, er derfor ikkje korleis ein kan forbetra regelverket, men korleis ein ved rettleiing og kompetanseheving kan medverke til at kontrollutvala, revisjonen og administrasjonssjefen betre kan fylle rollene sine i eigenkontrollsystemet. Dette er truleg eit spørsmål om mellom anna rolleforståing, ressursar og kompetanse – og om vilje til å ta opp ubehagelege spørsmål. I samband med dette er det ønskjeleg å sjå på tilhøvet og samspelet mellom kontrollutvalet og revisjonen på den eine sida og administrasjonssjefen på den andre sida. Agenda si undersøking syner at fleire kommunar ønskjer statlege initiativ når det gjeld rettleiing i å utvikla internkontrollen.

På denne bakgrunn bør arbeidsgruppa vurdere og føreslå tiltak (mellom anna peika på behov for rettleiingsmateriell) som kan gjera sitt til å styrkja eigenkontrollen i kommunane og fylkeskommunane. Dette vil seia forslag til korleis arbeidet i kontrollutvala, revisjonen og internkontrollen til administrasjonssjefen kan få auka effekt, tyngde og gjennomslagskraft. Tiltaka arbeidsgruppa føreslår kan vera både på lokalt og nasjonalt nivå og peika mot initiativ frå folkevalde, mynde eller organisasjonar. Arbeidsgruppa skal levera rapporten sin til departementet innan 31. desember 2009.

III Mandat

1. Arbeidsgruppa skal føreslå tiltak lokalt og nasjonalt for å styrkja eigenkontrollen i kommunar og fylkeskommunar.
2. Arbeidsgruppa skal identifisera område der rettleiingsmateriell kan verka til å styrkja arbeidet i kontrollutvala, revisjonane og internkontrollen til administrasjonssjefen og skissera innhaldet i rettleiingsmaterialet.
3. Arbeidsgruppa skal identifisera område der forskning eller utgreiing kan verka til å styrkja eigenkontrollen.
4. Arbeidsgruppa skal gjera greie for samspelet mellom internkontrollen til administrasjonssjefen og arbeidet i kontrollutvalet og revisjonen, og vurdere tiltak som kan styrkja dette samspelet.
5. Arbeidsgruppa skal gjera greie for tilhøvet mellom regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, både etter regelverket og i praksis, og vurdere tiltak som kan bidra til auka bruk og utbytte av forvaltningsrevisjon. Arbeidsgruppa bør presentera gode eksempel på forvaltningsrevisjon.
6. Arbeidsgruppa skal vurdere tiltak som kan bidra til auka bruk og utbytte av selskapskontroll. Arbeidsgruppa bør presentera gode eksempel på selskapskontroll.

7. På bakgrunn av rapporten *Internkontroll i norske kommuner* frå Agenda skal arbeidsgruppa vurdere og føreslå tiltak for at kommunane og fylkeskommunane utviklar ein heilskapleg internkontroll. Arbeidsgruppa skal presentera gode eksempel på internkontrollsystem når det gjeld anskaffingar, og føreslå tiltak eller rettleiing som kan verka til at kontroll med anskaffingar vert ein del av ein heilskapleg internkontroll.
8. Arbeidsgruppa skal vurdere om mindretalet i kommunestyret eller fylkestinget bør ha fleirtalet i kontrollutvalet, og om det vil vera tenleg om eit mindretal i kontrollutvalet fekk ein lovfesta rett til å be revisor gi ei vurdering av ei sak eller ei hending og kor stort dette mindretalet eventuelt bør vera.
9. Arbeidsgruppa kan òg drøfta andre spørsmål av meir juridisk karakter, og eventuelt føreslå lovendingar. Hovudtrekka i den gjeldande arbeidsdelinga mellom kontrollutval, revisjon og sekretariat skal liggja til grunn for arbeidet.
10. Arbeidsgruppa skal gjera greie for og vurdere følgjande spørsmål:
  - moglegheita revisor har til å ta opp konkrete spørsmål med fylkesmannen og andre statlege organ, mellom anna grensene som følgjer av teieplikta til revisor
  - den rolla kontrollutvalet og revisor har eller bør ha overfor finansforvaltninga i kommunen eller fylkeskommunen
  - moglegheita revisor har til å på eigenhand setja i verk kontrolltiltak.
11. Arbeidsgruppa skal gjera greie for dei økonomiske og administrative konsekvensane av tiltaka gruppa føreslår.